

توصیفی از درگیری های مسجد گوهرشاد

۳۱ تیر ۱۳۹۵ ساعت ۱۵:۱۶

واقعه مسجد گوهرشاد تنها ده سال پس از آن روی داد که رضاخان نام رضاشاه پهلوی بر خود نهاد و بر تخت سلطنت جلوس کرد. ده سالی که در طی آن به تدریج فاصله میان ارزش های مردم و حکومت بیشتر و بیشتر می شد. ده سال پس از به تخت نشستن رضاشاه پهلوی، واقعه مسجد گوهرشاد نمادی بود از فقدان مشروعیت یک حکومت لجام گسیخته و استبدادی.

حکومت رضاشاه پهلوی از همان روز روی کار آمدن مشروعیت چندانی نداشت. چرا که حکومتی برآمده از یک جنبش و یا انقلاب مردمی نبود؛ بلکه مبتنی بر یک کودتا توانسته بود زمام امور کشور را بدست آورد. از این رو خیلی زودتر از آنچه تصور می رفت تقابلی با جامعه نمایان شد. واقعه مسجد گوهرشاد تنها ده سال پس از آن روی داد که رضاخان نام رضاشاه پهلوی بر خود نهاد و بر تخت سلطنت جلوس کرد. ده سالی که در طی آن به تدریج فاصله میان ارزش های مردم و حکومت بیشتر و بیشتر می شد. ده سال پس از به تخت نشستن رضاشاه پهلوی، واقعه مسجد گوهرشاد نمادی بود از فقدان مشروعیت یک حکومت لجام گسیخته و استبدادی. تشریح آنچه آن روز در آن مسجد گذشت، به خوبی می تواند تقابل مردم و حکومت را نشان دهد:

«ممانعت شدید نظامی ها از ورود مردم به صحنین و مسجد گوهرشاد و هجوم شدیدتر مردم برای ورود به آن مرکز توام با پرتاب سنگ از روی گاری ها به سوی نظامی ها و اوج گرفتن صدای موزیک نظامی که به قصد ایجاد رعب و تهییج نظامی ها به انجام وظیفه سربازی نواخته می شد غوغای عجیبی به راه انداخته بود. این همان چیزی بود که من [در آن دوران کودکی و نوجوانی] بیشتر از سخنرانی های بهلول و حتی نواب احتشام دوست داشتم.... داخل صحن بین بهلول و مامورین انتظامی، باز جر و بحث درگرفته بود. بهلول و اطرافیان او مامورین را مسخره می کردند که به حرف شما اینجا نیامده ایم که به دستور شما از اینجا برویم. بین نظامی هایی که وارد صحن نو شده بودند و یاران بهلول درگیری شروع شد... هجوم مردم برای نزدیک تر شدن به کانون درگیری چنان شدت یافت که نظامی ها ناچار با سرنیزه به جان مردم افتادند و صدای چند تیر شنیده شد و من نیز زیر دست و پای جمعیت جا به جا می شدم و سرانجام نیز در حالی که با تمام قوا دست هایم را دور کمر یکی از دربان های آستان قدس قفل کرده بودم از هوش رفتم...»^۱

۱- عبدالمجید مجیدفیاض، از باغ قصر تا قصر آرزوها (جلد اول)، تهران، انتشارات کویر، ۱۳۸۹، ص ۵۸-۵۹.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۲۹۴۰/گوهرشاد-مسجد-هاپ-درگير-توصيفيا/>